

نفی خشونت در اسلام

مؤلف:

آیت الله العظمی سید محمد حسینی شیرازی رحمته الله

مترجم:

محمد علی سلطانی

انتخابات جلال الدین

دیدار آورده: حسینی شیرازی، محمد، ۱۳۰۵-۱۳۸۰

عنوان : نفی خشونت در اسلام

تکرار نام پدیدآور : سید محمد حسینی شیرازی

بمختصات نشر رقم : انتشارات جلال الدين ، ١٣٩٣

شخصیات ظاہری : ۲۵۲ ص

Healthcare

وتمتع بقرية مست جديدة : فيينا

پادداشت کتابخانه

موضوع: خشونت جنسی علیه زنان - اسلام

موضوع: عدم خشونت - چند راه نهمی - اسلام

موضوع: ارزشهای اجتماعی

١٣٩٢، ٧، ١٣٩٢ : ٥٠٠، ٥٠٠

ردہ دیوے : ۲۹۷۱۶۳۲

شماره مدرک : ۳۸۶۷۵۳۲

ISBN:978-600-7565-02-5

نفی خشونت در اسلام

* مؤلف: آیت اللہ العظمی سید محمد حسینی سیار آبادی

• مترجم: محمد علی سلطانی

• صفحہ آرایہ: سجاد ناصری

● زیر نظر: گروه ترجمه آثار آیت الله العظمی شیرازی

• ناشر: انتشارات جلال الدین ۰۹۱۲۷۴۹۲۳۵۳

• نوبت و تاریخ انتشار: اول - زمستان ۱۳۹۳

• تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

• لیتوگرافی ، چاپ و صحافی : نینوا - قم ۰۲۵-۳۷۲۳۲۵۰۱

* شاہک : ۵-۲-۰۷۵۶۵-۶۰۰-۹۷۸ * قیمت : ارپال

کلیه حقوق طبع و نشر برای بنیاد جهانی آیه الله العظمی شیرازی محفوظ است.

www.iswf.net

فهرست مندرجات

۱۳.....	مقدمه
	[فصل اول: عدم خشونت در قرآن / ۱۷]
۱۹.....	قرآن و عدم خشونت
۱۹.....	آیات «عفو»
۲۱.....	آیات دعوت کننده به صلح و امان
۲۵.....	آیات بخشش
۲۶.....	قرآن و قداست ادیان
	[فصل دوم: عدم خشونت از منظر احادیث / ۳۱]
۳۳.....	عدم خشونت از منظر احادیث
۳۳.....	احادیث عدم خشونت
۳۶.....	احادیث مهرورزی
۳۸.....	احادیث «گذشت»
۴۲.....	احادیث حلم
۴۵.....	احادیث فرو خوردن خشم
۴۸.....	احادیث نرمخویی

[فصل سوم: عدم خشونت در رفتار پیامبر ﷺ و خاندانش ﺍﻟﺒﯿﺘﯩﻪ / ۵۱]

- رسول اکرم ﷺ و عدم خشونت ۵۳
- مدارا با اسیران ۵۳
- از مکارم اخلاق رسول خدا ﷺ ۵۴
- جریان عکرمه بن ابی جهل ۵۵
- گذشت آن حضرت از ابن زبیری ۵۶
- رسول خدا ﷺ در زندان یهودی ۵۷
- اسلام و زنان ۵۸
- گذشت از مرد بیای ۵۹
- سفر حضرت ﷺ به طائف ۶۰
- عدم خشونت در جنگ أحد ۶۱
- بخشودن هبار ۶۲
- رفتار حضرت با دختر حاتم طایی ۶۳
- عدم خشونت با مرد بیایانی ۶۳
- رفتارش با عبدالله بن ابی امیه ۶۴
- روز رحمت ۶۵
- برادری شریف و شریف زاده ۶۶
- رفتار رسول خدا ﷺ ۶۷
- امیر مؤمنان، علی ﷺ و عدم خشونت ۶۹
- حضرت علی ﷺ و خرما فروش ۶۹

- ۷۰ رفتار آن حضرت با ابن الکواء
- ۷۱ از تو گذشتیم
- ۷۲ گذشت از گناه
- ۷۳ چیزی جز آنچه که تو را خشنود می‌کند ندارم
- ۷۴ استغفار و توبه کن
- ۷۴ گذشتم و بخشیدم
- ۷۵ از کجا آمده‌ای؟
- ۷۶ ای مدعی ناشناخته‌ها!
- ۷۷ رفتار با سوار بر بوه
- ۷۷ احساس امنیت از کبر
- ۷۸ علی علیه السلام مظهر عدم خشونت
- ۷۹ عدم خشونت حتی با قاتل خود
- ۸۱ عدم خشونت در خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۸۱ امام حسن علیه السلام و عدم خشونت
- ۸۱ پیرمرد غریب
- ۸۲ شهید عدم خشونت
- ۸۳ امام حسین علیه السلام و عدم خشونت
- ۸۵ امام سجاد علیه السلام و عدم خشونت
- ۸۵ رهایش کنید!
- ۸۶ از ما آسوده باش

- ۸۷.....پند نیکو
- ۸۷.....فروخورندگان خشم
- ۸۷.....از تو چشم پوشی می کنم
- ۸۸.....امام باقر علیه السلام و عدم خشونت
- ۹۰.....عدم خشونت با نصرانی
- ۹۰.....امام صادق علیه السلام و عدم خشونت
- ۹۱.....امام کاظم علیه السلام و عدم خشونت
- ۹۲.....امام زمان (عجل الله فرجه) و عدم خشونت
- ۹۵.....برکات حضرت جعفر (عجل الله فرجه)
- ۹۷.....تربیت بر عدم خشونت
- ۹۷.....ای علی! زبانش را ببُر!
- ۱۰۰.....بایهودی
- ۱۰۱.....دعوت به آرامش
- ۱۰۱.....جواب امام سجاد علیه السلام
- ۱۰۳.....پرسش از نماز
- ۱۰۳.....با ما چون او سخن بگو
- ۱۰۵.....پرورش یافتگان بر عدم خشونت
- ۱۰۵.....تو کیستی و چیستی؟
- ۱۰۶.....رفتن به مسجد برای دعا
- ۱۰۷.....از خدا بترس و شتاب مکن

موضع‌گیری دیگر..... ۱۰۷

[فصل چهارم: ابزار خشونت / ۱۰۹]

ابزار خشونت..... ۱۱۱

خشم کلید تمام شرها..... ۱۱۱

حسد راه نابودی..... ۱۱۵

تعصب..... ۱۱۹

نفاق و خشونت..... ۱۲۲

[فصل پنجم: عدم خشونت در جامعه / ۱۲۹]

جامعه اسلامی و عدم خشونت..... ۱۳۱

عدم خشونت با افراد..... ۱۳۱

به برادر مؤمنت زیان مرسا..... ۱۳۳

عدم خشونت با کودکان..... ۱۳۴

عدم خشونت نسبت به بزرگترها..... ۱۳۵

عدم خشونت با یتیمان..... ۱۳۶

برآوردن نیازها..... ۱۳۷

حق مؤمن بر برادرش..... ۱۴۱

عدم خشونت با همسایه..... ۱۴۴

عدم خشونت در خانواده..... ۱۴۸

اسلام و جاهلیت..... ۱۴۹

محبت به همسر..... ۱۴۹

- ۱۵۱..... نیکی به همسر.
- ۱۵۲..... مدارا با همسر.
- ۱۵۳..... گذشت نسبت به همسر.
- ۱۵۴..... منع از تنبیه بدنی.
- ۱۵۶..... بدترین مردان.
- ۱۵۶..... روایات دیگر.
- ۱۶۱..... عدم خشونت با فرزندان.
- [فصل ششم: عدم خشونت سیاسی / ۱۶۲]
- ۱۶۵..... سیاست عدم خشونت.
- ۱۶۵..... سیاست آسمانی.
- ۱۶۸..... سیاست اسلام.
- ۱۶۸..... حرمت خون.
- ۱۷۰..... حرمت آبرو.
- ۱۷۱..... عدم خشونت با شهروندان.
- ۱۷۳..... عهدنامه امام علی(ع) به مالک اشتر.
- ۱۷۴..... عدم خشونت در برابر مخالف.
- ۱۷۵..... شما دو نفر قصد نیرنگ دارید.
- ۱۷۶..... ای قاتل عزیزان من!
- ۱۷۷..... شایستگان فرماندهی سپاه.
- ۱۷۸..... عدم خشونت در جنگ.

۱۷۹.....	خرابی هرگز!
۱۸۰.....	سفارش‌های پیش از جنگ
۱۸۰.....	امان دهی
۱۸۱.....	توجه به اسیران
۱۸۲.....	دعوت به اسلام

[فصل هفتم: آثار عدم خشونت / ۱۸۵]

۱۸۷.....	نمادهای عدم خشونت
۱۸۷.....	عدم خشونت در گفتار
۱۸۸.....	فحاش نباشد
۱۹۰.....	مراقب زیانتان باشید
۱۹۲.....	عدم خشونت با حیوانات
۱۹۷.....	محیط زیست و عدم خشونت
۱۹۷.....	درخت‌ها را قطع نکنید
۱۹۸.....	رفع مانع از راه
۲۰۰.....	عدم خشونت با نوکران و بردگان

[فصل هشتم: عدم خشونت و زنان / ۲۰۳]

۲۰۵.....	زن پیش از اسلام
۲۰۵.....	خشونت بر زن در جوامع متمدن
۲۱۴.....	اسلام و احترام به زن
۲۱۸.....	زن و اهل کتاب

۲۲۰	 شکنجه زنان
۲۲۶	 تفاوت‌های زن و مرد
۲۲۹	 فقدان سرزنش زن در آیات
۲۳۲	 سلام رسول خدا ﷺ بر زنان
۲۳۳	 تعدد زوجات
۲۳۴	 مشورت با زنان
۲۳۶	 زنان و عمل صالح
۲۳۷	 حرمت زن در اسلام
	[فصل نهم: دست‌آورد خشونت / ۲۴۱]
۲۴۳	 علل عقب‌ماندگی مسلمانان
۲۴۴	 در روزگار پیامبر ﷺ
۲۴۶	 بزرگترین بدبختی پس از رسول اکرم ﷺ
۲۴۶	 گردونه خشونت
۲۴۷	 تعدی‌های تاریخی یزید
۲۴۸	 خشونت عباسیان
۲۵۰	 نمونه‌ای از ظلم هارون عباسی
۲۵۱	 سخن آخر

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد وآله الطاهرين.

عدم خشونت، ویژگی پیامبران امامان و خردمندانی است که در امور مختلف زندگی شان اهم را بر مهم پیشتر می دارند. در تاریخ آمده است که از برجسته ترین ویژگی های پیامبر عظیم الشان اسلام ﷺ دوری کامل از خشونت بود^۱.

قرآن کریم همه مسلمانان را به ورود در سایه این قامت فراخوانده. خداوند می فرماید: «ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً»^۲؛ «همگی در صلح و آشتی در آیید» روشن است که «سِلْم» از عدم خشونت قوی تر و فراگیرتر است. بی شک هرکس به قانون سِلْم و عدم خشونت پایبند باشد در زندگی موفق است، حتی اگر در مواردی، شرائط زمان و مکان، وی را به حفظ

۱. در فصل «عدم خشونت از منظر احادیث» خواهد آمد که ابوسعید خدری، رسول الله ﷺ را چنین وصف می کرد: «... جدی، اما بدون خشونت و تندی بود».

۲. سوره بقره، آیه ۲۰۸.

جان و باورهایش از راه پنهانکاری و مخفی شدن وادارد؛ چنانکه برای حضرت حَجَّت (عجل الله فرجه) پیش آمده، و یا حضرت عیسی علیه السلام که خدا، ایشان را به سوی آسمان بالا برد، زیرا اگر می ماند وی را می کشتند و بدنش را می سوزانند؛ اما خداوند مانع آن شد و او را به سوی خویش برد. قرآن کریم از تصمیم آنان چنین گزارش می دهد: «فَلَم تَقْتُلُونِ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ؟» «پس چرا پیش از این، پیامبران خدا را می کشتید؟».

و یا آنکه فردی از راه معجزه و امثال آن خود را حفظ کند؛ همان گونه که موسی علیه السلام با بهره گیری از شب و عصا خود را از شر فرعون حفظ کرد و یا همچون رسول خدا صلی الله علیه و آله دفاع از خود، به حفظ خویش بپردازد؛ زیرا جنگ های پیامبر صلی الله علیه و آله دفاعی بوده و زمان آن بسیار کوتاه بود؛ به همین دلیل، طی دهها جنگ، شمار کشته ها از دو طرف حدود هزار نفر و یا اندکی بیشتر است. با این وجود، آن حضرت صلی الله علیه و آله حکومتی ایجاد کرد، امتی تشکیل داد، قوانینی ارائه نمود و پیشرفت جنگگری را که تا آن زمان و حتی تا این زمان، جهان شاهد آن نبوده، به دست آورد.

ائمه اطهار علیهم السلام نیز در همه زندگی شان به سلیم و عدم خشونت، به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تاسی کردند تا آن که دوره حضرت مهدی (عجل الله فرجه) فرا رسید و حضرتش از دست ستمگران غایب شد. اما دیگر امامان علیهم السلام مظلومانه، به شمشیر و یا به زهر شهید شدند.

ممکن است کسی از جنگ‌های امیرمؤمنان و امام حسن علیهما السلام بپرسد [که جنگ آن دو امام، با عدم خشونت منافات دارد]. پاسخ آن است که آن دو بزرگوار پس از آن‌که همه تلاش‌ها بی‌نتیجه ماند و همه راه‌های حل مشکلات از طریق صلح آمیز بسته شد، مجبور به جنگی ناخواسته و در عین حال دفاعی و کوتاه مدت شدند.

نسبت به امام حسین علیه السلام هم وضع چنین بود؛ زیرا وقتی حضرت به بیعت با ستمکاران راضی نشد، جنگ را بر وی تحمیل کرده، او را مظلومانه به شهادت رساندند. حضرت امام حسین علیه السلام می‌فرمایند:

ایا نمی‌بینید که به حق عمل نمی‌گردد، و از باطل دست کشیده نمی‌شود؛ در نتیجه مؤمن به دیدار خداوند علاقه‌مند می‌گردد، و من مریک را جز سعادت و زندگی با ستمکاران را جز ذلت نمی‌بینم.

بی‌تردید اسلام، آن‌سان که خیانت‌پیشگان [از مستشرقین] تبلیغ می‌کنند با شمشیر استوار نگشت و شاید بهترین گواه بر این مطلب، چیزی است که خردمندان‌شان بنا بر آنچه در کتابهایشان است [مبنی بر سلیم و مدارا و عدم خشونت در اسلام] بدان اعتراف می‌کنند. که در کتاب کیف انتشار الاسلام (اسلام چگونه منتشر شد) از آنها یاد کرده‌ایم.

در پایان یادآور می‌شویم انسان امروز همان انسان است و زمان ما

هم نسبت به ضرورت تطبیق قوانین اسلام همان زمان است. بنابراین اگر قصد به جنبش درآوردن مسلمانان و هدایت غیر مسلمانان را داریم، به همان روش عدم خشونت که افزون بر آیات قرآن - همچون آیه سابق - در روایات نیز به طور صریح و گاه با تعبیر صلح، مدارا، نرمی و نظایر آن آمده است، نیازمندیم.

والله الموفق المستعان

شهر مقدس قم

ذی الحجه / ۱۴۲۰ هـ . ق

محمد شیرازی

www.ketab.ir